

A. 10.900.

SAARLASTE LAULIK

A. 10.900.

SAARLASTE LAULIK

Kogu üldiselt lauldawaid ja
rahwalikke laule.

Kogunud lauluonu AKS

Kuresaares 1930.

~~1930:1817.~~

J. Treufeldti & A. Kalluse trükk Kuresaares
1930. a.

Aabitsa laul.

Kui mina olin alles poisike,
Siis emm tõi mulle aabitse
Ja ütles: „Sannu õpi lugu,“
Sest sinu taat on tarka sugu

Sa pead ka niisama saama,
Nõnda mainitses mind ema.
„Esmalt kui mina linna lähen
Saia sulle toon ma kohe.

Uue mütsi „ula“ ette,
Kui sa õpid tähed kätte“.
Siis hakkasin ma õppima
Sain kätte ühe päewaga.

Teisel päewal weerisin
Ja tähti kokku nõörisin.
Aga kolmandamal päewal
Unustasin kõik ükshaawal.

Wiimaks „e“ jäi üsna üksi,
Siis sain õhtul mööda püksi,
Mina pisut pahandasin sest
Ja tõmb'sin lehed aabitsast.

Wiisin õue, matsin maha,
Kaaned wisksin kapi taha,
Aga neljandamal ema
Küsis: „Sannu, kus, sinu naama?“

Mina aga ütlin; ma ei tea,
See jäi eile laua peal,

Ema ütles : „Otsi ruttu !
Pärast isa tuleb kottu.

Kui ta näeb, et sa ei loe,
Siis teeb sulle uue krae.“
Ma küll ennast ots'ma tegin
Hirmu pärast kaksipidi.

Wiimaks ema tuli appi,
Nuuskisime nurgad läbi,
Ema oli pannud seda tähel,
Kaaned paistnud kapi wahel,

Wõtnud lahti, waatnud sisse:
Sees poln'd mitte ühte „S“-sse.
Ema tõmbas mokad torru.
Ja mina ise jooksin kurru.

Siis mull tehti aabits oksist,
Mis käis läbi poisi püksist.
Ja siis tehti tähed trükki
P.... peale mitu tükki.

Õppimine jäi niisama,
Ei mind õppind enam ema.
Nüüd kõige lollim teiste seast
Ei mõista ühte salmi peast

Ei tunne mina raamatust,
Mis walge peale tehtud must.

Torgu mõis.

Oh sa, tore Torgu mõis,
Olid enne au täis!

Ja, ja, ja.

Kes on sulle nõnda teind
Et su au nii halwaks läind?

∴ Oi, oi, oi. ∴

Odrapõllud rulliti,
Rahwast nõnda sunniti

Ja, ja, ja

Kus on nüüd sinu rahwasund
Ja see tihe põllukünd?

∴ Oi, oi, oi. ∴

Põllud kündis teomees
Oma rammus ruun tal ees.

Ja, ja, ja.

Kupja kepp ja kutsri malk
Olid teomehe palk.

∴ Oi, oi, oi. ∴

Kohtu wilja nopiti,
Mõisa aita topiti.

Ja, ja, ja.

Nüüd on tühi mõisa ait,
Et sealt läbi paistab koit.

∴ Oi, oi, oi. ∴

Kohtu oinas pidi siis
Kaaluma ikka leiskat wiis.

Ja, ja, ja.

Siis olid liha aidad täis —

Nüüd seal ripub roti reis.

∴ Oi, oi oi. ∴

Tore oli Maasi mõis.

Teab, kes seal kaudu käis.

Ja, ja, ja.

Ei nüüd ole enam säält

Tee pealt kuulda kuke häält.

∴ Oi, oi, oi. ∴

Kus nüüd kanad, kus nüüd munad,

Mis kõik enne mõisa kanti?

Ja, ja, ja.

Ei nüüd enam ühte muna,

Kanast rääkida ei sõna.

∴ Oi, oi, oi. ∴

Kus see tore õllepruul,

Oli ilus kui üks kuul.

Ja, ja, ja.

Nüüd see wana lagund küün

Paistab nii kui laewa tüür.

∴ Oi, oi, oi. ∴

Rehemajad olid head,

Mis sa ise parem tead

Ja, ja, ja.

Nüüd on hoopis teised ajad —

Lagunud kõik mõisa majad.

∴ Oi, oi, oi. ∴

Teomehe mure.

Kewadel aprilli kuus,
Kui algab mõisa teenistus,
Siis on teomehe mure —
Wõtab peosse adra kure,

Teises peos tal on ju ohjad,
Hobused need ees on lahjad.
Neil on ümber kõwad paelad,
Katki söönud nende kaelad

Sellega on sööma wali,
Et sandist tehtud rangi pali.
Teomees jätab seisma saha,
Istub kiwi otsa maha.

Waatab, kui on kupjast rahu,
Pistab piibu suitsma suhu.
Rõõmsasti seal piipu tolmas,
Kubjas aia tagant silmas.

Aga waat! mis näeb ta äkist:
Kubjas tuleb aia nukist!
Ütleb: „Wedel, ära weni!
Tead, kui ma sind tööle pani!

Kas see pole sul nüüd laiskus,
Et sa hobustega seiskus.“
Wiimaks teomees aralt kostab,
Piibu püksi tasku pistab:
„Ega's ma poleks muidu istund —
Hobu wäsind, piip oli kustund.“

Koigi järwel.

Ükskord olles Koigi järwel
Mõtlesin oma elu järel.
Sedakord oli kange pala',
Nõnda et ei saanud kala.

Mõtlesin, kui ilm oleks wilu,
Küll siis saaksin rohkem kalu,
Mõeldes, et see järw on sügaw,
Wiimaks hakkas minul igaw.

Tuli meele: nelipühi
Ega's kirik pole rahwast tühi.
Seal on ikka inimesi
Nagu kalu täis siin wesi.

Aga mis ma sinna lähe,
Warandust mul wäga wähe,
Ja neid, kel warandus on napp,
Ka kerkus noomib püha papp.

Ükskord tehti kerkus jutlus,
See oli püha papi ütlus:
„Paranda ja pööra patust,
Kes sa nende sisse satud!

Paranda ja katsu warem,
Kuis sul kahjatseda parem.
Kui tood kerku hästi raha,
Kustutan su patud maha“,

Kuulasin küll kikkis kõrwu,
Siiski ei saand kõigist aru.

Ma hakkasin siis isima,
Muist pidin järel küsima.

Need papi sõnad olid nii,
Mis seekord kerkus räägiti:
Kes raha toob ja tunnistab,
Küll seda preester õnnistab.

Oh sina paradiisi lill,
Üks waga taewa lambatall!
Sul jumal patud kustutand,
Sind paradiisi istutand.

*

Siis papp saab palgaks mõnedsa'ad
Wa ülekohtust mammunat.
Sellest elawad kõik preestrid,
Ja kõik pühad mungad, kloostrid.

Tumala mats.

1905 oktoobri kuus
Oli sakstel raske õnnetus,
Wist seda oli teinud orjapiits,
Mis ära seletas nüüd suits
See nuhtlus tulnud jumalast
Mis peale hakkas Tumalast

Kui mina tulin Salust talgust,
Nägin metsas tulewalgust:
Siis põles Eerusaadu küün,
Kus sees oli kõigeparem hein

Seda noolis punaruske pull,
Mida hoidis kroonu panderull.
Sealt salust kurwalt nägin ma
Kaks mahajäetud talu ka.
Talude peal olid rasked rendid,
Selle järel põllud sandid.

Põld oli nii kui Pöide raba,
Wärawa ees seisis taba.
Taba järel oli ketid,
Kas wõi köida kinni rotid.

Tunnete seda Tumala matsi?
Waadke kõrbend küüni platsi.
Tunnete seda Kareda wikki?
Ma tahan teha talle tükki.

Härä waatas trepist maha,
Proua jooksis woodi taha.
Sõjaseadus Saaremaal,
Ja kõige kangem Karedal

Mehed said kõik mõisa aetud,
Seadused neil ette loetud.
Mehed kuulasid kui ahwid,
Küll olid kanged paragrahwid!

Aastal 1906.

Kui aasta number sai 1906,
Siis sündisid Saaremaal haledad lood.
Nende kalliste pühade ajal kõik ööd
Tegi sõjawägi Saaremaal kohutawat tööd.

Siis esmalt läks Jööri see rüütlite salk,
Tema järele marssis suur sõjawäe polk.
Seal saatsid nad korda selle mõrtsukatöö.
Meil kõigil veel meeles see kohutaw öö.

Siin ohwitser kamandas: andkem nüüd
[tuld!

Ja saarlaste werega wärwiti muld.
Siis läksid nad Pihla ja mõtlesid teel:
Sealt wõtame wangi selle kirjutaja veel.

Siis wõtsid nad wangi keda kätte aga
[said

Ja sõjawäega seltsis edasi töid.
Me sõjawäega seltsis olime teel.
Hilisõhtul Kuresaare jõudsime veel.

Seal pimedas keldris nädalat wiis
Meid warjul hoiti, armu poln'd loota meil
[siis

Maailmast oli lõppend kõik halastus ja arm,
Meid iga päew ootas poomise surm.

Meid madrused walwasid, püssid neil käes,
Ja tugewad trellid veel akende ees
Ühel hilisõhtul aru meil anti siis veel:
Laew sadamas ootamas ja walmistab teel

Siis toodi meid wälja sealt wõlwide alt.
Meid saatmas oli Saaremaa rüütlite salk.
Siis madruste wahel meid ritta weel seati
Ja püsside wahel läbi Kuresaare weeti.

Kui laewa astusin, siis mõtlesin weel :
Kes teab kus ots sel kardetawal teel —
Kas Peterburi piiril, wõi Riimaa ra'al,
Wõi Põhjamaa põliste metsade maal ! ?

Laew sadamasillast end lahti siis tegi,
Ja minu silm wiimast kord weel Saaremaad
[nägi,

Mu waade sai segatud suitsust ja weest
Ja Kuresaar kadus mu silmade eest

Oh meri, sügaw, ma üksnes näen sind
Su wahused lained need kannawad mind ?
Me sõitsime õhtust poolt poole ööd,
Siis lõpetas aurik oma kiikawat teed

Ja Riia Düüna kaldal, kus raudne on aed,
Seal kahwatanud palged terwitasid meid,
Öös nukralt, waikselt seisime seal,
Kus sillad kõik särasid tulede wael.

Meil madrused järel ja ohwitser ees,
Tal paber, kus wangide süüdistus sees,
Tema risti ja põiki uulitsaid wiis.
Kuis waewas meid igameest wäsimus siis.

Siis awanes uks, mis teras ja raud.
Seal aigutas terwise, nooruse haud !
Sinna sisse nüüd astu, sa Saaremaa mees,
Kelle süda kord wabaduse järele kees !

Kassatski laul.

Üht laulu katsun kirjuta,
Mis teistel alles teadmata.
Selle laulu leidsin karjamaalt,
Sealt Musta Mihkli mulgu alt.

Ja nüüd ma walan kena kella,
Mis kõlab läbi mitme walla.
Üht kuulust meest kord tundsin ma
Kassatski nimepoolest ta.

Küll see oli ükskord kuulus mees,
Kui Koljat Israeli ees.
Saaremaal kõik teda tundsid,
Nuttas oma põldu kündsid.

Linnarahwal tegi tüli
Sest tal oli kange woli,
Nüüd seadus temast üle käis,
Tal' pandi ümber raudne köis.

Öösel linnast ära kadus.
Saatan teab, kus tuul teda puhus.
Wõttis ette pika käima
Ja läks üle Wäikse wäina.

Wana jää tal' wastu tuli —
Tee siis kewadine oli.
Wäinast ta ei saanud üle
Telegramm teda wõttis süle.

Sest telegramm sinna ette löi;
Urädnik mehe linna tõi.
Küll siis ta süda walutas,
Kõik sooned lõhki käristas.

Aga nüüd, mis sinna teha —
Hiljaks jäänud oli wäha.
Kuldsed olid sul paletid —
Nüüd saad kenad raudsed ketid.

Wangi kuub sul pandaks selga
Nüüd sa tasud oma wõlga —
Linna saksad rõõmsast naersid,
Naerdes talle selga pöörsid.

Talupojad keelt tal' näitsid,
Isekeskis nalja heitsid :
Seni uhkust taga a'ad,
Kui oma näpud kõrwetad.

Oti mõis

Kui lähed mööda Pöide kergust,
Paistab sulle silma ergust
Õunaaed ja tore loss,
Kus elab wana aaderkass.

Penikoormat on tal piiri,
Kopikat ei maksa üüri.
Suurt wilja kaswatab ta põld,
Ja kõrget renti maksab wald.
Oleks see tal üksi mõisa

Peale selle on veel teisa —
Üks on Undus, teine Koigis.
Walitseb kui keiser riigis.

Kole suur ta loomakari,
Kaladega Koigi järi.
Laseb kalad järwes seista
Sa maailma randu rüüsta

Tamse piimamamsel.

Nüüd on jälle uudist Tamsel:
Häbistud sai piimamamsel,
Kes seal mõisa õues kõndis,
Kahel hallil pihta andis.

Ükskord naabriküla poisid,
Kui nad teises külas käisid,
Tõstsid kõrtsis tüli riidu,
Nähes Tamse piimaneidu.

Poisid teinud palju paha:
Ajand wankri wedrud maha.
Siis mamsel nelja ohjaga
Küll püüdis halle pidada.

Siis päew oli soe ja paistis maad
Ei tea mis piimast täna saab,
Kas wabrik wastu wõtab weel,
Wõi saadab uuest' koduteel,

Kui härra sellest aru sai,
Uräädniku ta mõisa tõi.
Siis protokoll sai kirjutud
Ja koerad poisid karistud.

Meremehe laul.

Kett kõliseb ja ankur tõuseb üles
Ja wesi laksub laewa rinna ees,
Weel punab õhtupäike taewa serwalt,
Kui jumalaga jätab merimees.
Laew tõuseb ja wajub weteema süles,
Wett käega silmist pühib merimees.
Neist pisaraist, mis päiwitanud palgelt
Tekk märjaks saanud tema jalge ees.

Laewamehel käiwad kurwad mõtted

[pähe :

Ei tea kas näen ma enam kodumaad!
Pea taganeb kurbus, küll siis saab
[rõõmu jälle,

Kui wäiksesse Liibau linna jõuame.

Mul eile õhtul raha taskus oli,
Ja täna enam mitte kopikat :
Mind eile õhtul kaardid kangest petsid
Ja trullatarka mängis kaardimoor.

Mul sadamase neiud wastu tõtsid
Ja armastasid mind kui pöörased.
Kuid rahast ja kotist ka mind ilma
[jätsid

Nad olid ehtsad warga sulased.

Marjawiina mina küll ei taha
See on mulle palju kahju teind
Nüüd wiskan topka karjajaaku ära
Ja lähen jälle rõõmsalt merele.

Ema süda.

R. Th. Hansen'i ja Fr. Saebelmani'i wiis.

Üks paigake siin ilmas on,
Kus warjul truudus, arm ja õnn;
Kõik, mis nii harw siin ilma peal,
On pelgupaiga leidnud seal

Kas ema südant tunnend sa?
Nii õrn, nii kindel, muutmata,
Ta sind rõõmust rõõmu näeb,
Su õnnetusest osa saab.

Kui inimeste liikuwat
Av, kiitust, sõprust tunda saad,
Kui kõik sind põlg'wad, wihkawad,
Kui usk ja arm s'ust langewad.

Siis ema süda ilmsiks lä'eb,
Siis weel üks paik sull' üle jääb,
Kus nutta julged igal a'al —
Truu kindla ema rinna na'al.

Mõnd' kallist südant kaotsid
Mis järel' nuttes leinasid,
Aeg andis teised tagasi:
Ei ema südant — iialgi!

L. Koidula.

Jõua ju kaugelta.

Rannarahwa wiis.

1. Jõua ju kaugelta
Maru lainte laugelta,
Paadikene, rannale,
Las' mind armsa rinnale.

2. Kus, kallis, kurdad sa ?
Laine ehk sind laewaga
Mattis merde magama,
Surmas sind su armuga ?

3. Oot, oot, mu tütreke !
Homme saab ehk peiuke
Meie randa rändama,
Soomest siia sõudema.

4. Küll ohkas neiu rind,
Waikseks jäi ka wete pind,
Wood ja tuule hääledki —
Peig ei tulnud iialgi . . .

J. Kunder.

Ilus oled isamaa.

K. A. Hermann'i wiis.

Minge üles mägedele,
Tuule õrna õhule !
Waatke alla oru põhja,
Üle lille hiilguse !

Waatke, kuidas oja keerleb
Läbi luha läikiwa!

Ja siis hüüdke alla orgu:
: , : Ilus oled, isamaa! : , :

Waatke, metsad pilwe poole
Tõstwad latwu uhkuses!

Kuulge, kuidas kaasik kohab
Lehkawates lehtedes!

Waatke, jõed, järwed läikwad
Metsas wirwendusega!

Ja siis hüüdke üle metsa:
: , : Ilus oled, isamaa! : , :

Waatke, rohke rukis hällib
Uhke nurme nõlwadel!

Tõuwili töötab anda
Rohket saaki sügisel!

Wiljapuude okste otsas
Hiilgwad anded iluga!

Ja siis hüüdke üle nurme:
: , : Ilus oled, isamaa! : , :

Waatke, karja lustipidu
Leherikkas lepikus!

Kuulge karjalaste laulu
Wastuhelkjas wõsikus!

Waatke, kuidas kõrgel wõlwil
Taewas helgib sinaga!

Ja siis hüüdke taewa poole:
: , : Ilus oled, isamaa! : , : M. Weske.

Kui kallist kodust läksin.

F. Schuberti ja J. Aawiku 'wiis.

1. Kui kallist kodust läksin

Ma kurwalt kaugele,
Siis ütles kase warjul
Mull' hella neiuke :
„Nii selge kui see allik
On minu armastus,
Siit käib küll õhtu õhul
Su järel igatsus!“

2. Ma nägin mõnda kaske

Ja mõnda allikat ;
Ma nägin mõnda neidu
Mul naeratelewat :
Ei olnud kask, ei allik
Nii armas ometi,
Ei waatnud wõõras neiu
Nii õrnalt iialgi.

3. Kui kaugelt jälle koju

Ma rõõmul rändasin.
Ja allikat ja kaske
Ma jälle terwitin :
Kask oli ära kuiwand
Ja allik mudane ;
Mu neiu oli läinud
Ju teise kaenlasse.

Dr. M. Weske.

Ants oli wäike saunamees.

Rahwawiis.

Ants oli wäike saunamees,
Saun oli suure metsa sees.
Hundid, karud käisid sees,
Rebane istus ukse ees.

Ants läks mõisa kaebama
Suure uhke tõllaga :

Seitse siga tõlla ees,
Wana emis kõige ees.

Puupöör oli püksi ees,
Sassis habe rinna ees.

Sambla tort oli piibu sees,
Siiski oli kõigist ees.

Ants läks naist kosima,
Sai suure naise ta.

Ants on nii kui õlekõrs,
Naine suur kui õlletõrs
Kohe peale pulmasid,

Ants naisel andis urwasid.

Ants läks ise woodisse,
Pani naise toobrisse.

Sest siis juhtus õnnetus :

Naine Antsul jäi küürakuks.

Rahwa suust.

Eestimaa, mu isamaa.

F. A. Schultzi wiis.

1. Eestimaa, mu isamaa,
Kuis mull' armas oled sa!
Murrawad ka tormid, tuuled
Taara wiimsed tammepuud,
Siiski hüüawad mu huuled:
: , : Eestimaa, sull' annan suud! : , :

2. Eesti waprad wanemad
Waimuwallast waatawad.
Peas neil paist'wad pärlikroonid,
Wõidulaulud nende suus.
Neil on kuninglikud troonid,
: , : Kuldsed kandled palmipuus : , :

3. Eestimaa, su mehe meel
Pole mitte surnud weel!
Peab surm ka rohket lõikust
Suure sõjakäraga :
Truiks jääme isamaale
: , : Wiimse weretilgani! : , :

Fr. Kuhlbars.

Kui Kungla rahwas...

K. A. Hermann'i wiis.

1. Kui Kungla rahwas kuldsel a'al
Kord istus maha sööma,

Siis Wanemuine murumaal
Läks kandle lugu lööma.

: , : Läks aga metsa mängima,
Läks aga laande lauluga. : , :

2. Sealt saiwad lind ja lehepuu
Ja loomad laululugu ;
Siis laulis mets ja mere suu
Ja Eesti rahwa sugu.

: , : Läks aga jne. : , :

3. Siis kõlas kaunist' laulu wiis
Ja pärjad pandi pähe.
Kui murueide tütreid siis
Sai Eesti rahwas näha.

: , : Läks aga jne. : , :

4. Ma laulan mättal, mäe peal
Ja õhtu hilja õues,
Ja Wanemuise kandle hääl,
See põksub minu põues
: , : Läks aga jne. : , :

Fr. Kuhlbars.

Kui ööbik laulu laksutab.

1. Kui ööbik laulu laksutab
Sääl pärnapuude wilus,
Siis mõni mees wast aru saab,
Et neiuke on ilus

∴ Jah, kui see laul meil korda läeb,
Ei meie kimpu jää! ∴

2. Ma pole keelesolkija,
Ei tea ka, mis aabits,
Waid kehwa linakolkija,
Mu päralt wänt ja roobits.

∴ Jah, kui see laul . . .

3. Kui mina sellest aru sain,
Et peremees sõi liha
Ja minul hapud kapsad ees,
Siis tõusis minus wiha.

∴ Jah, kui see laul . . .

4. Ma kausi ümber keerasin
Ja sõin nüüd liha, tangu,
Ning pikapäale kosusin
Kuid peremees jäi kängu.

∴ Jah, kui see laul . . .

5. Kui tahan, wõtan priiuse
Ja nihutan end kõrtsi,
Sääl wiskan topka näosse —
Ei minu waim siis närtsi.

∴ Jah, kui see laul . . .

6. Kui aknast wälja waatasin,
Kõik taewas oli lilla
Ja setu walge ruunaga
Läks üle kiwisilla.

∴ Jah, kui see laul . . .

7 Üks härra ütles preilile :
„Oh, liebe Klaara mein’ !
Kui annad mull’ üks musuke,
Siis olen ewig dein !“

∴ Ja kui see laul . . .

8. Kui kümme musu saanud ta,
Siis naeris : „haa-ha haa !
Küll peaksin loll ma olema,
Kui naiseks wõtaks ta.“

∴ Jah kui see laul . . .

9. Hans tahtis minna heinale
Ja wöttis selga reha,
Mart tanguputru tublisti
Täis witsutas siis keha.

∴ Jah, kui see laul . . .

10. Ma panen piipu tubakat,
Et suitsetada wähe.
Jorss haaras pudruluusika
Ja wallas Maril pähe.

Jah, kui see laul . . .

11. Üks kodukorra paragrahw
Ei luba palju juua,
Kuid haige hambale üks klahw
Wõib ainult terwist tuua.

∴ Jah, kui see laul . . .

Dr. M. Weske.

Isamaa hiilgawa pinnale paistab.

Soome wiis . A. Kunileid.

Isamaa hiilgawa pinnale paistab
Kodu meil kaunike, kallike.

Isamaa sinawa wõlwilta waatwad
Wilkuwad koidud meil orusse.

∴ Hoi la, la, la, la, la ;

Hoi la, la, la, la, la,

Õitse ja haljenda, eestlaste maa ! : , ;

Kukulind kaunisti kõrwu meil kostab,
Äratab ülesse looduse ;

Helinal õhud ja hääled meil hüüdwad,
Helinaid saadawad südame.

Hoi la, la, la, la, la ! jne.

Walwamas isamaa waim meie wahel,
Looduses liikumas lennula ;

Süda ei aina wõi wangissa wiibi, —

Hõiska ja helise, õnnis suu !

Hoi la, la, la, la, la ! jne.

L. Koidula.

Kas tunned maad . . .

Prantsuse rahwawiis.

1. Kas tunned maad, mis Peipsi rannalt
Käib Läänemere rannale
Ja Munamäe metsalt, murult
Käib lahke Soome lahele ?

See on see maa, kus minu häll
Kord kiikus ja mu isadel.
Sest laulgem nüüd ja ikka ka :
See ilus maa on minu kodumaa !

2. Siin teretawad metsa ladwad
Nii lahkelt järwi, rohumaid ;
Siin taewa wihmal oras wõrsub
Ja päike paistab wiljapäid.
See on see maa jne.

3. Siin kaswab eesti meeste sugu
Ja sammub wabadusele :
Siis kaswab priskelt eesti neiu
Ja sirgub eesti mehele.
See on see maa jne.

4. Siin tõstab rahwas põllurammu
Ja matab endist wiletsust ;
Siin püüab rahwas waimu walgust
Ja wõidab endist pimedust.

Oh töotagem südamest
Me mehed olla igawest !
Ka laulgem nüüd ja lõpmata :
Sa kosu, kaswa, kallis kodumaa !

Dr. M. Weske.

Käänu kukk.

- : , : Käänu kukk tuli toast wälja,
Raputas ja tegi nalja : , :
: , : Lendas üle Tohwri aia,
Et saaks naabri kanu kaia. : , :
: , : Tohwri kukk aga kodus oli,
Sellepärast tekkis tüli. : , :
: , : Algas neil sääl kukesõda,
Kana kurwalt waatsid seda : , :
: , : Tohwri Toomas ja ta wend,
Nende käes üks wettind känd. : , :
: , : Kui Kohwri Toomas seda nägi,
Et Käänu kukel suurem wägi, : , :
: , : Teibapinust wäädi tõi,
Ja Kännu kuke maha lõi. : , :
: , : Käänu Mihkel aia taga
Ähwardas säält malakaga : , :
: , : „Ära sina kukke maha löö,
See ei ole mehe töö ! : , :
: , : Kaked on küll wäiksed loomad,
Siiski palju tulu toowad ! : , :
: , : Kewadel, kui ilmad soejad,
Toowad kana kirjud pojad “ : , :

Pea õitswad

Pea õitswad lilled, pea õitswad roosid,
Sel kewadisel kenal aal.
Neid nopib neiu ja nopib peiu
Ning kingib oma kallimal
Sest, ütlen weel üks kord :
Noorus on ilus aeg,
Noorus ei tule iial tagasi !
Ei tule, tule ta,
Ei enam iialgi,
Noorus ei tule iial tagasi.

Üht neidu kallist, kel sinisilmad,
Ma armsaks pean nii lõpmata !
Ma tahaks olla küll tema peiu,
Ta pilt mul seisab silma ees.
Sest, ütlen weel üks kord jne.

Meil kaswab aedas üks marjapõõsas,
Neist marjust nõrgub kord walmis wiin
See jook mul tihti nii hea maitseb
Ja lõbusaks teeb alati.
Sest, ütlen weel üks kord jne.

„Ära joo wiina weel noorukene,
Ära käi nii tihti kõrtsu teed.“
Nii ütles hellasti neiu mulle,
„Siis armastan sind surmani.“
Sest, ütlen weel üks kord jne.

Kui wanadusest ju hallid juuksed
Kord katma saawad meie pead.
Siis mõtleme ka kõik selle peale
Ja ühes koos weel laulame :
Noorus on ilus aeg,
Noorus on ilus aeg . . .
Noorus ei tule iial tagasi !
Ei tule, tule ta,
Ei enam iialgi,
Noorus ei tule iial tagasi.

Mu isamaa armas.

M. Hermann'i wiis.

Mu isamaa armas,
Kus sündinud ma,
: , : Sind armastan ma järjest
Ja kiidan lauluga ! : , :
Ei seedrid, ei palmid
Ei kaswa me maal ;
: , : Meil siiski kenad männid
Ja kuused kased ka. : , :
Ei hõbedat, kulda
Ei leita me maal ;
: . : Meil wiljakandwat mulda
On küllalt igal pool. : , :
Oh õitse weel kaua,
Mu isade maa !

: , : See maa, kus palju wahwust
Ja waimuwara ka ! : , :

Su hooleks end annan
Ja truuks sulle jään
: , : Niikaua, kui kord suren
Ja oma hauda läen ! : , :

Fr. Kuhlbars.

Kus pidu iial peetakse.

: , : Kus pidu iial peetakse,
Seal näha wõite mind : , :
Meil käiwad kannud ringi
Ja ülendawad hingi --
Eks juua wõi ju weel.

Ja ega's pole muud, kui pinguta :
Laul käib üle kõige !

: , : Juheirassa, juheirassa,
juheirassasassa !

Poisid, pangem torud hüüdma ! : , :

: , : Me laulumehed oleme,
Eks seda kõik ju tea. : , :
Me rändame siin ilmas,
Ei pea sihti silmas --
Eks rännata ju wõi

.Ja ega's pole muud jne.

: , : Kui pidu juba lõppenud
Ja kõigil kurb on meel. : , :
Weel käiwad kannud ringi
Ja ülendawad hingi,
Eks laulda wõi ju weel
Ja ega's pole muud jne.

Laulge poisid.

Eesti rahwawiis. K. A. Hermann.

Laulge, poisid, laulge, peiud,
Laulge, naised, laulge, neiud!
: , : Hõissa ja hõissassa ! : , :
Sööge saia, sööge liha,
Jätke jonna, jätke wiha!
: , : Hõissa ja hõissassa ! : , :
Siin on neiud noorukesed
Kust kui roosinupukesed !
: , : Hõissa ja hõissassa ! : , :
Küll on pulmad, küll on sajad,
Küll on noorel paaril maja ;
: , : Hõissa ja hõissassa ! : , :
Poisid, miks te pill ei hüüa ?
Mina tahan kepsu lüüa !
: , : Hõissa ja hõissassa ! : , :
Unustage tööd ja piina !
Jooge õlut, jooge wiina !
: , : Hõissa ja hõissassa ! : , :

Rahwa suust A. Thomson.

Kuldrannake.

A. Läte wiis.

Kuldrannake, kuldrannake,
Mil' jõuab laew su kaldale !
Ju wara kalli koiduga
Su poole wõtsin purjeta,
Silm siiski weel ei kallast näe
Siit üle kõrge, üle kõrge laintemäe.

Kuldrannake, kuldrannake,
Mil' jõuab laew su kaldale !
Siin alles wõõra ilma piir,
Ei läigi ranna siniwiir
Sealt üle elumere wee,
Kus lõpeb minu, lõpeb minu laewa tee.

Kuldrannake, kuldrannake,
Mil' jõuab laew su kaldale !
Ma õhkan siin kui wäsind lind,
Et waikne elumere pind,
Ja torm ei laewa lendes a'a,
Ei mina weelgi, ei mina weelgi randa saa.

Kuldrannake, kuldrannake,
Mil' jõuab laew su kaldale !
Ma õhtueha paiste sees
Sind näen sinetamas ees.
Oh siiski raske elutee,
Ta lõpeb üle, lõpeb üle merewee.

A. Reinwald.

Linda laul

Fr. Silcheri wiis.

1. Säält Lääne mere kalda päält
On kuulda Linda leina häält;
Ta ohkab raskest südamest
Ja leinab kallist kaasakest:
2. Oh Kalew, et nii wara sa
Ju pidid surmas närtsima!
Ma olen üksi ilmas nüüd,
Ei olnud mul, ei sinul süüd.
3. Mu pika leina pisarad
Su mängu-muru täidawad;
Kus, kaasa, rõõmus kõndsime,
Sääl lainetab nüüd tiigike.
4. Sääl mängib ükskord rõõmsasti
Su kõige noorem pojuke,
Su kotkas ja su rauda-rind,
Mu tuike ja mu pesalind.
5. Oh Kalew, tule uuest sa
Weel tedretütart kosima!
Kui kaua, kallis, tahad sa
Küll kalmukambris wiibida?
6. Kui kuuled sarwe pae päält
Ja wainult Wanemuise häält:
Siis kalmud katki purusta
Ja tõuse uue jõuga!

Ei saa siis Linda leinama,
Ei silmawesi woolama :
Siis elan uue iluga
Ja uuest hõiskab Eestimaa !

Willi Andl.

Saaremaa laul.

Ma waatan paadist kiikriga,
Kui kaugelt paistab Saaremaa.
Ei paremat ole kuskil maal,
Kui suisel ajal Saaremaal.

Mu pruut on walge nagu tui,
Ma nägin teda mullu sui
Ei paremat ole jne.
Tal mustad juuksed, walge kael
Ja kaela ümber sametpael.
Ei paremat ole jne.

Ma rüüpan merest soolast wett
Ja räägin armsamale tõtt :
Ei paremat ole jne

Kui tahad minu naiseks tulla sa,
Pead Saaremaale sõudema !
Ei paremat ole jne.

See Soaremoa on wäikene moa
Ja siiski soarlane laulab koa :
Ei tede poisid mede poiste wastu ei soa
Ega teil pole sedigesi laulusid koa.

Sinised silmad.

Eesti rahwawiis K. A. Hermann.

Sinu ilusad sinised silmad,
Üks ainus kord nägin ma neid,
Su kullased läikiwad lokid,
Ei iial neid unusta wõi. : , :

Ära nõua minult rikkust ei wara,
Ära nõua mult hiilgawat au,
Waid nõua üht südant, mis puhas
Ja sulle on surmani truu.

Sinu ilusad sinised silmad,
Kui poleks ma mitte neid näind,
Ei oleks mu südame rahu
Nii otsata kaduma läind.

Su ilusad sinised silmad,
On hingesse põlema läind;
Su ilusad kullased juuksed
Mu ihale wõrgu on teind.

Rahwa suust.

Rõõmu laul.

1. Olgem rõõmsad alati
Kuni nooruspäewad !
Pea noorus ära kaob,
Wanaduse warju waob,
Silmad kurtma jääwad.

2. Kus on need, kes enne meid
Lahkunud maailmast?

Ammu juba igamees
Puhkab waikse haua sees,
Kadund meie silmast,

3. Meie elu üürike,
Kärmest' mööda jõuab,
Surm meil tuleb rutuga,
Nopib ära nutuga,
Kõiki hauda nõuab.

4. Eesti rahwas elagu,
Eesti isad, emad!
Elagu kõik Eesti neiud,
Elagu kõik Eesti peiud,
Elagu kõik nemad!

5. Wabariik meil elagu
Wabadust meil kaitstes!
Elagu meil isamaa,
Kaswagu meil kodumaa
Õnne, rahu maitstes!

6. Kadugu kõik kurwastus,
Tüli, waen ja wiha!
Eemal jäägu meist kõik paha,
Kaugel jäägu kurjus maha,
Hääd meil püüdku iha!

M. J. Eisen.

Siidilipp ja hõbepurjed.

Siidilipp ja hõbepurjed,
Kuldne laew läks merele, wallera!
Laewal olid noored mehed
Keda hüütaks madrusteks, wallera!
Laew sai laintest randa aetud,
Ankur lasti meresse, wallera!
Sinna tuli ilus neiu
Oma wenda otsima, wallera!
„Noored mehed, kenad mehed
Olete mu wenda näind?“ wallera!
„Neiukene, noorukene
Kuidas wend sul wälja näeb?“ wallera!
„Wennal olid sinisilmad,
Lokis juus ja kübar peas,“ wallera!
„Ütle, kena neiukene,
Mida annad leidjale?“ wallera!
„Esimesel' leidijale
Annan siidirätiku, wallera!
Teisele ma leidijale
Annan kuldse sõrmuse, wallera!
Kolmandale, kenamale
Annan iseenese, wallera!
Tahan talle eluaja
Olla purjepesija, wallera!
Ehk küll walges wahtus meri
Walgemaks teen purjed weel“ wallera!
Ja siis noored mehed läksid
Merel' rõõmsa lauluga, wallera!

Üks kask meil kaswas õues.

Fr. Schubert'i wiis.

1. Üks kask meil kaswas õues,
Just maja ukse ees,
Ta oli lapsepõlwes
Mu armas seltsimees.
Ta andis wilu, warju,
Ta mahl mind kosutas,
Ta kohin sagedasti
Mu südant rõõmustas.

2. Kui suureks sain, siis pidin
Ma kasest lahkuma,
Ma tahtsin wiimast korda
Ta all weel istuda ;
Ta lehed kohisesid,
Kui lausuks salaja :
Jää, sõber, isamaale,
Siit leiad rahu sa !

3. Nüüd olen kodust kaugel
Ja mõnda waewa näind,
Ja mõni kallis lootus
On minul tühja läind.
Ei kase kohin taha
Mu meelest kaduda
Waid kostab mulle kõrwa :
Siit leiad rahu sa !

K. E. Malm.

Õrn ööbik.

K. Ramm'i wiis.

Õrn ööbik, kuhu tõttad sa
Nüüd lahkel lehekuul ?
Kas mõisa aias hõisata
Sa tahad roosipuul ?
Wõi metsas toorel toomingal
Saab hüüdma sinu suu,
Kui tähed hiilg'wad taewa all
Ja walgust walab kuu ?
Ei mõisa aias hõisata,
Wõi laulda saa mu rind,
Sest wanemate werega
On wõietud see pind :
Ka metsas toorel toomingal
Ei laulma saa mu huul,
Waid talupoja akna all,
Seal pühal pärnapuul.
Kui jõuab õnnis suine öö,
Siis laulan talle ma ;
Et unuks meelest päewa töö,
Jääks rahul magama.
Kõik öö siis hääled heljuwad
Ta kauni kambri sees
Ja unenäod ilusad
Tal seis'wad silma ees.
Kui aga taewas kumab koit
Ja kaob pime öö,

Siis laulan : tõuseb priiusloit
Ja wajub orja wöö,
Sest idataewa serwassa
On näha koidutuld
Ja uuel ilul sarama
Löönd Eesti muistne muld. G. Wulff.

Wäike postimees.

Rahwawiis.

Kui rõõmus on mu meel,
Kuis lustil laulab keel !
Ma rändan mööda ilma,
Ei karda sooja, külma ;
Kord olen siin, kord säääl,
Ma oma reisi pääl,
Ja ikka hüüab mu hääl :

Ma olen wäike postimees,
Maailm on lahti minu ees,
Hallo, hallii, hoi lallalla :
On lahti minu ees, walleraa.

Kas kena kewade,
Wõi sume sügise,
Kas suwi wõi kas tali,
Kui külm on wäga wali,
Mul ikka rõõmus meel
On oma reisi teel,
Ja sekka hüüab keel :

Ma olen rõõmus postimees,
Maailm on lahti minu ees jne.

Kui mina rõõmsasti
Kord jõuan külasse,
Siis kõik mull' ruttawad wasta,
Ei taha mööda lasta :
Mul kirjad, pakid pääl,
Need teewad rõõmu sääl,
Ja wahel hüüab mu hääl :

Ma olen wäike postimees,
Maailm on lahti minu ees jne.

Kui mul on otsas tee
Ja jõuan kodusse,
Siis naine wastu tõttab,
Mu riided seljast wõtab,
Siis kõigil rõõmus meel,
Et olen elus weel,
Ja sekka hüüab mu keel :

Ma olen rõõmus postimees,
Maailm on lahti minu ees jne.

Kui ükskord suren ma,
Eks kõik mind mäleta,
Ma püüdsin õigust ilmas
Küll iga mehe silmas.
Mu haud siis seisab sääl
a ristil kiri pääl,
Mis ise soowis mu meel :

Siin hingab wäike postimees
Nüüd rahul waikse haua sees jne.

K. A. Hermann.

Wanapoiss.

Ma wanapoiss küll olen ilmas,
Üks rahuline rändaja,
Aga siiski tütarlaste silmas,
Nii kui üks kurjategija.
Neil tihti süda täis,
Sõimawad, wanapoiss :
:,: Mis ootad, mis waatad,
Et sa ei wõta naist ? :,:

Ma õnneliste seltsis ilmas
Weel hilja aegu tundma sain,
Kell' pisaraid ei olnud silmas,
Ja iial pindu torkamas ;
Ma nende terwist joon,
Neil õnnesoowid toon
:,: Ja hüüan : oh ela --
Hääs õnnes wanapoiss ! :,:

Kes wanast poistest neiu noore
Weel mõrsjaks omal meelitab,
Ma sellel soowiks teisepoole,
Kes tema silmi krijumustab !
Siis maijal paras palk,
See noore naise malk,
:,: Küll meelitused maksab,
Ta meheks õpetab. :,:

Kas elan maal, ehk elan linnas,
Kuid olen mõistlik wanapoiss,

Ma ikka seisan täies hinnas,
Mul süda rahu, rõõmu täis.
Ei iial taha ma,
Teid, neiud, meelita !
∴ Ma kardan, et köidate,
Mu jalgu kammitsa !

Ei öösetelgi unerahu
Noor naisemees saa maitseada.
Kes wanapoiss ei mõista olla,
Saab lüüa küünarnukiga
Taat, tõuse ülesse,
Ja jookse apteeki !
∴ Too Liisil rahu pulbrit
Ja mulle liikweri !

Siis tuleb õnnetumal meelde,
Ta end'ne waba eluwiis :
Ta sala kartes astub teele,
Jalg õnnetuma kõrtsu wiib !
Ta pooles rõõmus sääal,
Silm wiibib ukse pääl :
∴ Sääal kärkimisel kostab,
Ju naisukese hääl.∴

Kui kallis kullaline elu,
See eest mul wanal poisil on ;
Ei iial tunne muret, walu,
Ei tea, mis maksab kaklus-wiis.
Kas jänus kalja joon,
Ehk kõrtsust wiina toon.

∴ See ikka nii sünnib, See ikka
Kuis ial on mu soow. ∴

Kas täna süüa saand ehk pole,
See eest ma wastan isegi :
Ei pisaraid sest silma tule,
Ei mul, ei teistel ammugi.
Küll olen õnne sees,
Mina wana poissmees,
∴ Ei sultaniga taha
Ma seisust waheta ∴

Kui wahel õhtu ämarikus
Mu üksik süda nukraks läeb
Ja tuleb meelde armu õntsus,
Silm naesemeeste rõõmu näeb,
Siis sala nutan ma, —
Teen rõõmu wiinaga.

∴ Ja terwis-kõneks hüüan :
Hing armu unusta ! ∴

Pruudi pärg.

Me pruudi pärga punume,
Sul kaunil roosi lillil,
Ja tantsule sind saadame
Nüüd kenal pulma pillil.
∴ Ilus haljas, ilus haljas,
Ilus haljas pruudi pärg. ∴

Mul aias kaswab kauniste,
Küll mirta mitmet sugu ;
Kus wiibib armas peiuke,
Kas neist ei peeta lugu ?
∴. Ilus haljas, ilus haljas,
Ilus haljas pruudi pärg. ∴.

Pruut ketras seitse aasta teed
Kuld lõnga wärtnal walmis,
Kui hebemed nii peenik'sed
Ta ehted kodus, palmis.
∴. Ilus haljas, ilus haljas,
Ilus haljas pruudi pärg. ∴.

Kui seitse aastat mööda said,
Siis tuli koju peiu,
Ja et ta pulmad kaasa tõi,
Meil pärja pärib neiu.
∴. Ilus haljas, ilus haljas,
Ilus haljas pruudi pärg. ∴.

Kalju lossis.

Mäe otsas kaljulossis,
Õitset mul üks lilleke :
Lossi härä ainus tütar
Oli minu armuke

Wõtsin õhtul kandli kätte,
Sammusin siis lossi pool',
Lossi aken seisis lahti,
Minu kallim laulis sääl.

Kurwad laulud lōi ta mulle,
Kurwalt kuulsin ma ta häält.
Aasta pärast läksin jälle,
Sedasama tutwat teed.

Lossi aken oli kinni,
Armuke ei laulnud sääl.
Surnuaialt kõlas mulle
Tumedalt üks tuttaw hääl:
„Olen lahti ilma waewast,
Tule ka mu juurde nüüd;
Teistel armastus on magus —
Meil wiha karikas!“

Kodust lahkumine.

Kodu sinust pean lahkuma,
Jäe jumalaga nüüd!
Teise paika pean minema,
Jäe jumalaga nüüd!
Siis weel sulle kurwa meelega
Laulan nõnda kui teeb lahkuja:
Jäe jumalaga nüüd!
Jäe jumalaga nüüd!

Oh kui paistad oma iluga,
Mu armas kodumaa!
Teretan sind niidu, nurmega,
Mu armas kodumaa!
Ehk küll sinust pean lahkuma,
Ei sind siiski äraunusta,

Mu armas kodumaa !

Mu armas kodumaa !

Ojakene sa mind saadad nüüd
Ja kurbki olen weel,
Kodu sinu pool on minu hüüd,
Sull' kõlbab minu meel,
Metsa ääres, mäekingu peal,
Laulab sulle wiimist kord mu heal:
Jäe jumalaga nüüd !
Jäe jumalaga nüüd !

Õö tulekul.

Õö nüüd jõuab jälle
Oma rahuga,
Kuldne õhtupäike
Läinud hingama.

Heinamaalt weel kõlab
Kena laulu hää, l,
Õrnalt ööbik laulab
Halja oksa pääl.

Jõe wesi woolab
Läbi heinamaa,
Woolab läbi metsa
Merde hingama.

Une waip nüüd wajub
Üle metsa, maa
Kaitsjad rahu tiivad
Meid nüüd kaitse ka !

Kes purjetand on laewaga.

Kes purjetand on laewaga

Seal waikses Balti meres,

See on ka juhtund nägema

Üht saarekest ta süles,

Mis kutsutakse Saaremaa,

Kus elab eesti rahwas,

Kes sinna asund wanal a'al,

Kes iga tööle wahwas.

Kõik noored mehed enamest

On wahwad meremehed ;

Ei karda tormi wägewust,

Ei murdjaid merelaineid.

Nii pea kui käia suudawad,

Nad mere peale tõt'wad.

Ei hooli noortest neidudest,

Kes nende järel' nutwad.

Seal uhked pargad, aurikud

Neid oma turjal kandwad,

Ja wõõrariigi linnasid

Neile näha andwad.

Kui õnnelikult lõppeb reis,

Ja wõõralinna jõudwad ;

Siis ikka meremehed neis,

Elurõõmu, lõbu nõudwad.

Seal uhkeis trahterite sees

Nad kallist napsi joowad,

Seal unustab ka meremees,

Mis torm ja lained toowad

Siis õhtul suurtes saalides,
Kus elu, walgus särab,
Ei puudu meripoiga seal,
Kus kannel, klawer mürab

Seal uhkel parketpõrandal
Siis meripoiga tantsib,
Noor neiu tema rinna na'al
Nii ilusasti walsib.

Kui tantsust juba tüdinend,
Ta oma kurku kastab
Küll õllega, küll wiinaga,
Mis ise wälja ostab

Kõik meremehel saada on,
Mis iganes ta nõuab,
Ja noore neiu rinna na'al
Ta sadamasse sõuab.

Nii rõõmsalt elab meremees,
Ees olgu surm, ehk elu,
Kõik wärisewad tema ees,
Kui waja, annab walu.

Kui laewal jälle peal on praht,
Siis tarwis walmis panna,
On otsas meremehe lust,
Sest waja merel' minna.

Nüüd jumalaga jäägu kõik,
Kes mulle armsad olid.
Kõik noored neiud ja see paik,
Kõik kes mind saatma tulid.

Laew jälle laia merele
On jõudnud täies purjes,
Kui tõuseb torm ja lainite möll,
Laew on kui surma warjus.

Jah hirmsad lained on küll seal,
Mis tahtwad laewa murda.
Me' poisid kõrgel reili peal,
Ei siiski nemad karda.

Ei nemad sellest hooligi,
Kui tuleb merel surra.
Ja näit'wad, et ka surseski
Oma julgust nad ei murra.

Üht wäikest hüüet kuuldaks weel,
Üht hüüet: „jumalaga“
Ja pea waikib seegi hää,
Mees märjas hauas magab.

Kosilane.

Nüüd mina tahan kosja minna.
Külasse, ei mitte linna
Armas sõber, sina tead
Juhata, kus neiud head.

Armas sõber sina tead:
Neidudel on kõigil wead.
Ma tahan neist nüüd laulu luua,
Wead kõik walge ette tuua.

Lehma Liisu laisk kui lodi,
Soowib soojaõlle poti,

Alati ta magab kaua,
Nii kui linnas mõni proua.

Woki Wiiu see on kuri,
Uriseb kui wana muri,
Kui ta saab weel tanu pähe
Eks siis kurjus suureks lähe.

Kalmu Kata see on uhke,
Ta pääl waates naerma puhke,
Juukstest teeb ta sarwed pähe,
Huuli wärwib ka ta wähe.

Kui ta läheb kuskil aga,
Siis on poisid ees ja taga.
Mulgu Miina see on maias,
Alati ta elab saias.

See ei aita perenaiseks,
See teeb warsi koha waeseks.
Armas sõber, nüüd on teada
Et tahan wanaks poisiks jääda.

Kuule sa wa' küla käli,
Kurdlas on neid tükki neli :
Esimene wäga wana,
Lossutab kui wana kana.

Teine hirmus paks ja jäme,
Kolmas wäga kotakane,
Neljas ilusam kui ingel,
Alati minu meelest kringel.

Seda mina kosiks juba
Taat ja em' ei anna luba :

Ladwapuust ei raiu laastu,
See on elusäädust' wastu.

Armas sõber nüüd on teada,
Et pean wanaks poisiks jääma.
Pesen särki, paikan püksi,
Parem elada on üksi

Parem oma raha hoian,
Kui mina teise tütart toidan.

Käänu kukk.

Käänu kukk tuli toast wälja,
Sapitses ja tegi nalja.

Lendas Tohwri Tooma aeda,
Et saaks Tohwri kanu kaeda.

Tohwri kukk aga kodus oli,
Nende wahel tekkis tüli.

Algas kole nokasõda,
Kana kurwalt waatsid seda.

Wiimaks panid pledima,
Kukk jäi maha sõdima.

Tohwri Toomas ja ta wend,
Nende käes üks wettind mänd.

Seda nemad saagisid,
Ja kuke tüli waatasid

Kui Tohwri Toomas seda nägi,
Et Käänu kukel suurem wägi,

Siis ta wõttis suure wäädi,
Tõmbas kukel ümber koodi.

Käänu kukk siis langes maha,
Tohwri aida nurga taha.

Kui see Toomas kukke lõi,
Siis Käänu Mihkel lõunat sõi.

Ei tea kust ta seda teada sai,
Oli seal ka sedamaid.

Kui Mihkel kukke pikkas nägi,
Omal suured silmad tegi.

Sauna otsas aia taga,
Ähwardas sealt malakaga.

Ütles: „On see mehe töö,
Waata, et ma sind ei löö!

Ma olen õppind kroonumees,
Mis oleksid sa minu ees.“

Toomas seda kuuldes kohkus,
Mihkel kaebas wallakohtus’.

Wallawanem, wolikogu,
Arutas seda kuke lugu:

Sul on Mihkel õigus küll,
Kuid too meil selge protokoll,

Mihkel oli kange mees
Oma õige asja ees.

Rääkis laialt, wäga kurwast
Oma kuke halest surmast

Wiimaks selle pika lori
Lõpetas seal Tulgi Jüri

Ütles: „Mehed, lep’ke ära,
Muidu tuleb suurem kära.

Toomas osta sa toop wiina
Muidu kohus teeb sul piina.

Wõtab kukk sul' wilja tera,
Ära a'a teda kohe ära.

Kukel pole wiite meelt,
Rääkimiseks antud keelt.

Kanad on küll wäiksed loomad,
siiski palju kasu toowad.

Talwel lööwad toas lärmi,
Teeniwad ka naistel wärwi.

Kewadel, kui ilmad soojad,
Toowad kanad kirjud pojad.

Sui, kui linnas patisaksu,
Nende eest saab kallist maksu.

Kõige rohkem saksa sugu
Armastab ju kana pugu.

Aga kõige suurem kasu
On see kallis woki rasu.“

Sõrwe põualaul.

Kes lugend „Eesti Postimeest“,
On leidnud wäikest tükikest,
Mis kirjutab me' Saaremaast,
Sest kuulsast Sõrwe põua a'ast.

See õnnetus oli sellest tulnd,
Et Sõrwes wihma puudus olnd,
Kõik wili põllul, rohi maas
Oli närtsind kanges palawas

Siis tulid kokku mitu meest
Nõu küsisid üksteise käest.
Neil targemad siis andsid nõu :
See palaw ilm ja kange põud

Seepärast nõnda waewab neid,
Et tüdrukud ei kata päid.
Nad käiwad kõhud punnis ees,
Ei ükski kanna mütsi peas.

See paha patu mangeniit
On wihma pilwed wiinud siit.
Siis käsk sai antud kohtu poolt
Las külakupjad kanda hoolt :

Tüdrukutel anda walu,
Kokku a'ada koolielu'
Seal tarwis järelwaadata,
Kes talwel prilland poistega.

Käsk siis lendas läbi walla :
Tüdrukud kõik waate alla !
Kes ei täida kohtu käsku,
See saab koldse passi tasku.

Siis süda walus, igaüks
Ju hirmupärast sinna läks.
Palja peaga, palja jalu
Jooksid kohe koolielu.

Kolmest külast jooksid kokku
Nii kui kärbsed tõrvarakku.
Istsid pinki neli rida,
Kõigil hirmust tuksus süda,
Kas ta jõuab see eest kosta,
Ennast patust puhtaks pesta.

Siis linnast tellit' wanamoor,
Üks „rinnatiti rewisor“
See neid wõttis läbi lüpsa,
„Titi“ pealt oli kopik maksa.

Kohtumees ja weel üks teine,
Waatsid kuidas wananaine
Pingi selgas piipu mopsis,
Sülges peosse ja jälle lüpsis.

Ma tunnen kõik need neiud küll,
Kes olid sinna kokku tulnd.

Siin paigas ühte nimetan —

See oli teisepere Ann.

Ta astus ette õige tasa,

Päästis lahti jaki aasa.

Wana moor see tuli nurgast,

Wähe lonkas ühte pörgast

Kargas kinni Anne na ppi,

Hüüdis: Isa, tule appi!

Oh sina waene, sa oled eksind,

Talwel poiste seltsis keksind.

Katsu ennast parandada,

Et wõid weast lahti saada

Kuid jäägu kõik see laul ja lori

Ja see tüdrukute kari.

Ma pööran ennast ümber nüüd:

Te ärge mõistke mulle süüd,

Et olen laulu walmis teind

Ja mõnes kohas ropuks läind.

Kui ükskord rohkem aega saan,

Siis laulu ümber kirjutan.

Lutika Wiiu.

Kord elas meil ilus ja punane neiu
Keda meie pool kutsuti Lutika Wiiu
Tema hoidis kõik poisid oma kütkes ja
paelas

Ja tihti ka rippusin mina ta kaelas.

Kord rääkisin sellest oma isal ja emal
Et Lutika Wiiut tahan kosida omal.
Siis kärkis mu isa, et wärises tuba,
Et Lutikaid majasse tuua ei luba.

Ei kohkunud mina sest tagasi sammu
Olin silmini, kõrwuni armunud ammu,
Ma ütlesin Wiiul', et lähme siit linna,
Ma wõin seal sind õmbluse kooligi panna.

Ehk mina küll enne olin paar korda
[käinud.

Kuid Wiiu polnd kordagi linna weel näinud.
Suu ammuli wahtis ta härradele näkku
Läks teistega rinnuli kõnniteel kokku.

Kui puhkama istusime raatuse platsil,
Siis püüdsid kõik waata, mis plika on matsil.
Ta esmalt nii ehmunud seisis nii smirna,
Kui külmanud kasukas wisatud warna.

Kui pärastpool toibus ja linnaga harjus,
Siis hakkas tal külge see moodide haigus.
Mul süda läks pahaks kui maksin need sotid
Mis Wiiu oli ostnud kõik smingid, fokstrottid.

Küll sihtis tema rihtis, küll linnas laweeris,
Küll ehtis tema ennast, küll tuba möbleeris.
Siis asi oli topsis ja korter fassongis,
Ja Wiiu käis õppimas õmblussalongis.

Ma ise sain Lasnamäel paemurdu tööle,
Nii möödus aeg müdinal pulmade poole.
Siis kuulsin mina ükskord tema omast jutust
Et Wiiu oli sobitand sakstega tutwust.

Ta ütles, et leidnud oli omale kunnid
Kes õhtutel annawad praktika tunnid.
Siis hakkasid käima meil preilid, madonnad
Kes olema pidid kõik Wiiu sõbrannad.

Ta alati õhtul läks nendega wälja,
Tuli tagasi kodusse koidu eel hilja
Nii kaua tema nurus ja meelitas, mangus,
Kui wiimane raha oli puudri eest mängus.

Kord ilmus ka isand, kes jälle ta tundja
Mul tutwustas ennast kui tundide andja.
Siis Wiiu kui madu, ta mangus, et kodu
Ma toime laseks panna üks wäikene pidu.

See isand polnd ihnus, tal raha oli hästi,
Lõi tuhanded lauda ja tuua mind kästi
Siis tassisin küürus kui kaamel Sahaaras
Tõin ära mis leida oli restoraan Taaras.

Kõik präänikud, magusad koogid ja tordid
Liköörid, kõik weinide paremad sordid.

Küll saiwad seal lõbu, küll saiwad seal nalja
Ma magusat wiina jõin nõnda kui kalja.

Kui hommikul alles mul mälestus märkas
Ma leidsin end kägeras puukuuri nurkas.
Siis telliti linnast üks lamawoi auto
Ja saadeti tööle mind paemurru auku.

Küll nägin mina risti, küll nägin mina
[waewa,

Mina wandusin ära' selle pidu ja päewa.
Mind üllatus tabas, kui tulin ma koju,
Nii uhkelt olid uinunud isand ja Wiiu.

Seeasi ei teind mulle enam nalja,
Ja Wiiut ei lubanud kunagi wälja.

Kui nägi, et panin teda aresti alla,
Sai wihaseks Wiiu kui ema gorilla.

Küll wandus ja sõimas, küll soowis
[mind sinna.

Kuhu kohta oli tõesti mul wõimatu minna.
Meid kutsuti jälle kord restoraan Rooma
Ühte peenikesse lihwitud seltskonda jooma.

Kus lauad kõik kaetud ja muusika saalis,
Ja kõrgemast seisusest publikum praalis.
Mina nägin kui's härradel tõusis weel tuju,
Kui jälle said näha minu poisipea Wiiu.

Ka mina sain salaja Wiiu peal uhkeks,
Ja mõtlesin: Wiiust suu pühkige puhtaks.
Siis pärast weel õhtul wõi hiljapääl ööse,
Sai kobitud kuhugi numbrisse sisse.

Küll oli seal lõbu, küll oli seal janti,
Küll kisati, karjuti, tehti jatsbanti.
Ja oh seda Wiiut ja oh seda Wiiut,
Ta laulis seal wälja kõik soolod ja triiod.

Siis nägin kui kaugel ta arenend kunstis,
Ta püksata laua peal plastikat tantsis.
Ka tihti nad kadusid kõrwal kabinetti,
Kui küsisin öeldi, et teewad toaletti.

Mull' anti ka neiuks üks Ella Formoosa,
Kel nägu oli lilla ja nina tal roosa.
Nii hullu ei ole ma näinud weel ilmas,
Mind puudriga üleni ära kõik tolmas.

Küll tegi ta minuga tükke ja draamat,
Ja näitas mul sohwa peal fatamorganat.
Siis ütles üks härra, et meeldin ma talle,
Hea palga eest teenistust anda wõib mulle

Sain härralt jootraha ja tegime maha,
Ta andis mul Tondile ööwahi koha.
Tööwaewast sain lahti ja puhata mahti,
Muud polnud kui lagunend putkast mul
[wahti.

Kuid imeks ma panin, et ühegi korra
Mu ametisse ei tulnud mind vaatama härra
Ja hommikul alati tulles ööwahilt,
Ma leidsin ees kodust kommoraga ühist.

Ei keegi wõi kujuta ette mu muljet,
Kui nägin nii selgelt öölahingu jäljed

Kõik tuba oli segi ja suitsuga wingus,
Ja woodil kõik jalad olid kõweras kängus.

Ka kojamees wandus, et toast siis käige,
See haarem kus kurat kuu jooksul siit wiige.
Siis ütlesin Wiiul: sa raisku mul lähed,
Kui ööseti joomas sul käiwad siin mehed.

Sa täna weel õnne, et sind siin weel peeti.
Sa kõigutad muidu mu autoriteeti.
Mats, tänasest päewast mind Wiiuks ära
[hüüa,

Ma olen nüüd preili, mu nimi Sohwia.

Nüüd hoopis ma elama lähen hotelli,
Wõid otsida omal teise samase lolli.
Siis aiasin pettust ja taipasin asja
Kuhu kadus mu härra, mu kuupalga maksja.

Küll olin mina tola, küll olin mina ani,
Ta sinna kui lolli mind wahtima pani.
Ma olin nii pigis, mul wesi tuli ahju,
Mul raha kõik läbi ja Sohwest mul kahju.

Siis lonkisin linnas kui põrunud kala,
Et jälgile juhtuda kuskil tal sala.
Üks ainus kord nägin weel teda Ernestis
Ja härrat, kes putkast mind wahtima pettis.

Kui ära sealt tahtsin ma tassida Sohwia
Siis lasti mind wiisakalt Wenesse wiia.
Küll oli see Wiiu, küll oli see Wiiu,
Ta sageli tegi mul tüli ja riidu.

Piibulaul.

Kui mina alles noor weel oli',
Siis mul piibu himu tuli.
Piibu tegin kase pahast,
Pakikoti lamba nahast.

Siis ma wõtsin salamahti,
Wana taadi pakilehti
Ja weel mõne tuletiku,
Kaasa tuli naabri Juku.

Lendasin siis linnu lennul,
Juku jooksis minu kannul
Naabri aida nurga taha,
Sinna istusime maha.

Seal ma piibu täis siis täitsin,
Tikust tule peale süütsin,
Suitsetasin selle täie,
Jukule ma täitsin uue.

Juku ka nii ahnelt wõttis,
Piibu seinad soojaks küttis.
Ise kiitis : „Oh mis hea,
See paneb üsna purju pea.“

Äkist piibu maha viskas ;
Kangest „põksuma“ ta kiskus.
Küll siis oli kena nali,
Kuidas Juku wintis oli.

Mulle ta ei teinud wiga,
See wa' pahast piibu naga.
Ühel päewal isa märkas,

See kui pind tal silma torkas.

Ütles emal: „Kas sa mõistad,
Meie poisil suitsuriistad
Mis me' poisiga nüüd teeme,
Kas teda weidi karistame?

Piip mul taskust ära wõeti,
Raiepaku peale seati,
Nurgast siis suur kirwes toodi,
Sellega piip puruks löödi.

Ema raius pakikoti
Kirwega weel puruks — katti.
Küll minu silmist wesi tilkus,
Kui ta käes see kirwes wälkus.

Püksid siis mul maha aeti
Kepiga mind läbi soeti.
Ei sellest hirmust hoolind ma,
Sain ikka piipu põleta.

Ostsin omal uue mopsi,
Tubakat ka terve topsi,
Ilus neiu, naabri Netti
Tegi mul uue paki koti,

Uhked paelad, tored tudid.
See eest kaisutasin Netit.
Lubasin tal warsi wiia
Linnast wärsket kollast saia.

Nüüd tubakat ma pruugin auga,
Panen mõlemasse lõuga,
Piibu kolmandaks weel suhu,
Siis on minu hingel rahu.

Uisulaul.

Ilm on paks ja udune,
Ei uisk lähe täna Muhust ä'ä.

∴ Wale reisu-reisu op, ∴

Ei uisk lähe täna Muhust ä'ä,
Uisk seisis sildas, härjad sees,
Ja kapten kõndis kõrtsi ees.

∴ Wale reisu-reisu op, ∴

Ja kapten kõndis kõrtsi ees.
Kui kapten kõrtsist wälja läks,
Nägi ta, et ilm oli ikka paks.

Wale reisu — jne.

Ta kamandas oma seitse meest,
Kes pikutasid päewa eest

Wale reisu jne.

Tõuske üles, pange riidesse ja
Olge walmis weerand tunniga.

Wale reisu jne.

Seadke korda purjed, kliiwrid
Ja uisu mastis topseeglid.

Wale reisu jne.

Siis reidilt wälja sõitis uisk,
Et põhjast keeris sopa tuisk.

Wale reisu jne.

Siis Peedu Andrus purje seab
Ja Kolga Kaarel rooli peab.

Wale reisu jne.

Uiskus oli soppa poole sääre,
Tuul tahtis uisku wiia ääre.

Wale reisu jne.

Siis mitme tunni järele
Uisk wiimaks jõudis Wirtsusse

Wale reisu jne.

Kes tahab ennast rõõmusta,
See sõitku mootorpaadiga.

Wale reisu jne.

Ei rõõmusta meid mootorpaat,
Waid uisu ahtris õllewaat.

Wale reisu jne.

Sest must oli Kata hing.

Wanapoiss ma olen, selleks mind
[kõik neiud sõimawad,
Aga teadke ka, et ise selles süüdi
[kõik on nad :

Palju kordasid ma olen juba kosja-
[tee peal olnd,
Aga mitte midagi ei ole sellest
[wälja tulnd.

Sest et must oli Kata hing,
Kõik ta armastus oli mäng.
Mind ta püüdis tüssata,
Ninapidi wedada.

Kord mul oli kena tutvus ühe
[õmblusmamsliga,
Näitas nii, et päris südamest wist
[armastab mind ta.
Kõik mu kingid wõttis wastu ja siis
[tegi mulle kniks,
Mõneaja pärast teisega ta laulatama
[läks.

Sest et must oli mamsli hing jne.
Peretütrega siis hakkasin ma
[ameseerima,
Ja tal sünnipäewaks kinkisin ühe
[kullast prossi ka,
Aga pidu peal ta ümber olid teised
[poisid kõik,
Mina üksi nurgas istusin ja olin
[üsna waik.

Sest et must oli jne.

Silmi tegin ma siis ükskord ühe
[tantsijannale,
Kes mu rahakotti pigistas ja pinnis
[hoolsaste.
Ja kui otsa oli lõppenud minul
[wiimane kui penn,
Siis ma aru sain, et olin talle ainult
[mängukann.

Sest et must oli jne.

Meeldis mulle ükskord jälle kena
[kõõgikatake,

Oma karbonaadiga ta wõitis minu
[südame,
Ja me oleks peaaegu juba pulmad
[ära teind,
Kui see kurg ei oleks katal mitte
[ennem wõõraks käind.
Sest et must jne.

Meeldis mulle veel üks kena
[armas noor ja ilus neid,
Pika patsiga ja oli tal veel lühikene
[kleit.
Aga ükskord nägin warjusid ta kardina
[peal kaks,
Ja akna taha kostsid musud aina
[püks ja plaks.
Sest et must jne.

Nüüd ma olen juba tark ja kaunis
[wanapoolne mees,
Nüüd ka tean, et naistel kõigil ikka
[wigurid on sees
Naisewõtmisest ei taha enam asja
[saada ka,
Parem juba igawesti wanaks poisiks
[jään nüüd ma
Sest et must jne.

SISUKORD:

	Lhk.
Aabitsa laul	3
Aastal 1906	11
Ants oli wäike saunamees	21
Eestimaa mu isamaa	22
Ema süda	17
Ilus oled isamaa	18
Isamaa hiilgawa pinnale paistab	26
Jõua ju kaugelta	18
Kalju lossis	46
Kas tunned maad	26
Kassatski laul	13
Kes purjetand on laewaga	49
Koigi järwel	8
Kodust lahkumine	47
Kosilane	51
Kui kallist kodust läksin	20
Kui kungla rahwas	22
Kui ööbik laulu laksutab	23
Kuldrannake	33
Kus pidu ilal peetakse	31
Käänu kukk	53
Linda laul	34
Laulge poisid	32
Lutika Wiiu	58
Ma waatan paadist	85
Meremehe laul	16

Mu isamaa armas	30
Oti mõis	14
Pea õitswad lilled	29
Piibulaul	63
Pruudi pärg	45
Rõõmulaul	36
Sinised silmad	36
Sest must oli Kata hing	65
Siidilipp ja hõbepurjed	38
Sõrwe põualaul	55
Tamse piimamamsel	15
Teomehe mure	7
Torgu mõis	5
Tumala mats	9
Uisulaul	67
Wanapoiss	43
Wäike postimees	41
Õõ tulekul	48
Õrn ööbik	40
Üks kask meil kaswas	39

